

Textos Llatins**2014/2015**

Codi: 100372

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500243 Estudis clàssics	FB	1	2
2500501 Història	OT	4	0
2501792 Estudis de català i Clàssiques	OB	1	2
2501802 Estudis d'Espanyol i Clàssiques	OB	1	2
2501856 Estudis de Francès i Clàssiques	OB	1	2
2501907 Estudis d'Anglès i Clàssiques	OB	1	2

Professor de contacte

Nom: Joan Carbonell Manils

Correu electrònic: Joan.Carbonell@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Sebastià Giralt Soler

Prerequisits

L'estudiant haurà de tenir ben assimilats els continguts bàsics de morfosintaxi nominal i verbal i de sintaxi casual i oracional que formen part del programa de l'assignatura "Gramàtica Llatina" (primer semestre).

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació lògica de l'assignatura "Gramàtica Llatina" que la major part dels estudiants ha cursat el primer trimestre del primer curs. És la primera assignatura del Grau, que té com a objectiu principal enfrontar-se a la comprensió del contingut d'un text llatí. Després d'haver consolidat els coneixements gramaticals bàsics en l'assignatura cursada en el primer semestre, és hora de mostrar que els han assolit, a través de reconèixer-los en textos de dificultat mitjana. Així mateix, també és el moment d'iniciar-se en el comentari filològic.

Els objectius concrets a aconseguir per part de l'estudiant, que concreten i desglossen les competències que hem fet constar el l'apartat corresponent, formulats en termes de capacitats són els que segueixen.

L'estudiant, en acabar el semestre, haurà de ser capaç de:

1. Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí.
2. Traduir una quantitat aproximada de 15 línies d'un text en prosa en 1.30h amb ajut del diccionari.

3. Traduir apx. 15 versos d'un text poètic en 1.30h amb l'ajut del diccionari.
4. Comprendre el significat d'un text llatí de dificultat mitjana-baixa, sense l'ajut del diccionari.
5. Fer un comentari gramatical d'un text en prosa (i eventualment en vers), a partir de qüestions proposades pel professor.
6. Conèixer l'argument de Les Metamorfosis d'Ovidi i saber-ne relacionar temes, personatges i tòpics amb aspectes de la seva tradició posterior.

Competències

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Explicar un text literari, aplicant els propis coneixements literaris, mètrics i estilístics.
- Interpretar textos llatins i grecs, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar l'anàlisi morfosintàctica a la lectura de textos llatins de dificultat progressiva.
2. Aplicar les tècniques que permeten una comprensió ràpida i global del text llatí.
3. Elaborar un comentari gramatical i de realia dels textos proposats.
4. Elaborar un comentari lingüístic dels textos proposats.
5. Explicar els continguts i les característiques de les obres llegides en traducció.
6. Identificar el contingut d'una obra literària clàssica (temes, personatges, tòpics...) en diferents realitzacions posteriors de la cultura occidental (arts plàstiques i literatura).
7. Identificar figures d'estil, retòriques i, si escau, formes mètriques d'un text llatí.
8. Identificar un lèxic bàsic progressivament ampliat.
9. Llegir i traduir correctament textos clàssics en llatí de dificultat progressiva.
10. Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.

Continguts

I. TEXTOS.

Prosa. Selecció de textos de Corneli Nepot:

Vida de M. Porci Cató; Vida d'Hanníbal.

Poesia. Selecció de textos de Valeri Marcial:

Epigrames I 10; 19; 47; 57; 61; 64; 71; 73; 83; 94; 109; 110.

II 21; 26; 33; 41; 48; 62; 89.

III 8; 26; 34; 71; 87

V 43

VI 34; 36

VII 75, 77

IX 10; 14; 46; 57; 69; 70; 80; 81; 97.

X 8

XI 13; 62

XII 12

XIII 48; 58; 74; 77; 92; 118.

Prosa. Selecció de textos de Juli Cèsar:

De bello Gallico IV 1-3; 20-25; 38.

VI 9-11; 13-14; 16-17; 19; 25-28

De bello civili I 7-8; 14; 27; 41-42; 84.

II 19; 36.

II. GRAMÀTICA.

Morfologia nominal i verbal.

S'insistirà en les qüestions següents:

- Formes verbals perifràstiques.
- Formes d'infinitiu.
- Formes de gerundi / gerundiu.
- Formes d'imperatiu.
- Formes irregulars dels verbs uolo, nolo i malo.
- Formes dels verbs compostos de sum.
- Formacions adverbials.

Sintaxi dels casos.

S'insistirà en la sintaxi casual d'ús específic.

- Acusatiu: extensió; direcció; acusatiu doble (predicatiu).
- Genitiu: de preu o estima; de qualitat; partitiu; possessiu.
- Datiu: possessiu; complement d'adjectius; datiu doble; agent.
- Ablatiu: de qualitat; comparatiu; complement d'adjectius.
- Locatiu.
- Grau comparatiu de l'adjectiu.
- Complement predicatiu del subjecte i del complement directe.
- Complement de règim verbal.

Sintaxi de l'oració simple.

- Ús del subjuntiu en oració independent.
- Interrogatives directes.
- Construccions personals de l'infinitiu.
- Construccions de participi.

Sintaxi de l'oració complexa.

S'insistirà en els següents punts:

- Oracions substantives: ut /ne; quod; quin; construccions d'infinitiu; interrogatives indirectes.
- Oracions adverbials temporals: cum; postquam; antequam.
- Oracions adverbials causals: quod; cum; quia.

- Oracions adverbials finals: ut/ne; quo. Construccions que expressen finalitat: AD+ Gerundi / gerundiu; Gerundi / gerundiu amb CAUSA; supí amb verbs de moviment; adjectiu verbal en -urus; relatiu+subjuntiu.
- Oracions adverbials consecutives; ut / ut non; quin.
- Oracions adverbials comparatives: ut; tantum... quantum; magis... quam / -ius... quam.
- Oracions adverbials condicionals.
- Oracions adverbials concessives.
- Estil indirecte.

III. LES METAMORFOSIS D'OVIDI.

Metodologia

Les classes presencials seran eminentment pràctiques. El professor dedicarà temps a:

1. Llegir, traduir i comentar la selecció de textos proposada.
2. Proporcionar als estudiants mecanismes que els permetin augmentar progressivament el volum de text traduït.
3. Llegir i comprendre textos a vista.
4. Corregir els textos traduïts diàriament pels i per les estudiants individualment.
5. Comentar el contingut lingüístic dels textos traduïts.
6. Explicar continguts gramaticals i eventualment mètrics en funció del text.
7. Explicar continguts de realia que ajudin a contextualitzar el text.

L'estudiant s'haurà de responsabilitzar de dur diàriament el text proposat per a la traducció i de la lectura personal de Les Metamorfosis d'Ovidi.

Les sessions dels divendres seran eminentment pràctiques i els estudiants es distribuïran en dos grups d'acord amb el seu nivell de coneixements. Els estudiants no podran canviar-se de grup sense l'autorització expressa del professor responsable de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició de continguts teòrics	6	0,24	3, 4
Pràctica de comprensió ràpida del text	4	0,16	2, 8
Traducció i comentari filològic dels textos de Marcial	10	0,4	1, 2, 7, 8, 9
Traducció i comentari filològic dels textos de Nepot	10	0,4	1, 2, 8, 9
Traducció i comentari filològic dels textos de Cèsar	20	0,8	1, 2, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Correcció d'exercicis	7	0,28	3, 4, 7, 10
Tutorització del treball personal	4	0,16	9
Tipus: Autònomes			
Lectura de Les Metamorfosis d'Ovidi	15	0,6	5, 6
Pràctica de la traducció	50	2	1, 2, 8, 9

Avaluació

L'avaluació de l'estudiant es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

- Resolució d'exercicis. Amb una periodicitat regular, l'estudiant haurà de resoldre per escrit individualment exercicis breus o de respondre qüestions, en què demostrï la comprensió i aplicació dels continguts explicats a les classes presencials. Eventualment aquests exercicis es podran fer a l'aula sense avís previ. Aquests exercicis seran corregits a classe i, si escau, en les sessions personals de tutoria.
- Control de lectura de Les metamorfosis d'Ovidi.
- Assistència i participació activa a les sessions presencials.
- Una prova de traducció d'un text en prosa d'entre 12 i 17 línies, no vist a classe.
- Una prova de traducció de diversos epigrames de Marcial (aprox. 15 vv. en total) no vistos a classe.

Si el professor té tres o més evidències singulars de l'estudiant (exercicis, control d'assistència i/o proves), aquest no podrà ser qualificat com a "no presentat". Així, doncs, tot / tota estudiant que hagi presentat tres o més evidències serà qualificat en l'escala de suspens fins a excel·lent (MH), d'acord amb els percentatges esmentats.

Tanmateix, per estar en condicions de superar l'assignatura, l'estudiant, com a mínim, haurà d'haver realitzat:

- Una de les dues proves finals de traducció d'un text no vist a classe (Cèsar o Marcial) i haver obtingut una qualificació ≥ 4 .
- Com a mínim, un 75% dels exercicis periòdics.
- El control de lectura d'una part de Les metamorfosis.

Així, doncs, en cas que la suma de la ponderació de les qualificacions fos ≥ 5 , però no s'acomplís algun dels tres requisits esmentats anteriorment per superar-la, l'estudiant serà qualificat amb un 4,5 (suspès).

En la prova de reavaluació, que serà programada per l'Equip de Deganat de la Facultat només es podran recuperar les dues proves de traducció corresponents a Cèsar i/o Marcial, és a dir un 60% de la qualificació final.

El calendari de proves és el següent:

- Control de lectura dels llibres I - VII de Les Metamorfosis. Dv. 20-03-2015
- Control de lectura dels llibres VIII - XV de Les Metamorfosis. Dv. 22-05-2015
- Prova de traducció d'un text no vist de Marcial. Dj. 04-06-2015
- Prova de traducció d'un text no vist de Cèsar. Dv. 05-06-2015

En cas que un o una estudiant no pugui assistir a una prova parcial o a la prova final de reavaluació el dia fixat no tindrà oportunitat de repetir l'examen, si no és que el professor ho considera oportú a la vista de la documentació acreditativa del motiu de l'absència.

El lliurament dels exercicis periòdics seguirà aproximadament el calendari següent (depenent de les eventualitats que es puguin produir durant el curs):

- Exercici 1. Qüestions morfosintàctiques i de comprensió lectora. Dj. 05-03-2015
- Exercici 2. Qüestions morfosintàctiques i de comprensió lectora. Dj. 26-03-2015
- Exercici 3. Qüestions morfosintàctiques i de comprensió lectora. Dj. 23-04-2015
- Exercici 4. Qüestions morfosintàctiques i de comprensió lectora. Dj. 21-05-2015

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència a classe i a les tutories	5%	1,5	0,06	9
Exercicis de morfosintaxi i de comprensió ràpida	15%	5	0,2	2, 3, 10
Exercicis sobre la lectura de Les Metamorfosis	15%	3	0,12	5, 6
Intervenció a classe	5%	1,5	0,06	1, 4, 5, 9, 10
Traducció d'un text de Cèsar	50%	1,5	0,06	1, 8, 9, 10
Traducció d'un text de Marcial	10%	1,5	0,06	1, 7, 8, 9

Bibliografia

Manuais de sintaxi llatina:

- Valentí Fiol, E., Sintaxi llatina, Ed. Curial, Barcelona, 1979 [revisada per P. L. Cano].
- Ernout, A. - Thomas, F., Syntaxe Latine, Ed. Klincksieck, Paris, 1953².

Manual de mètrica llatina.

- Ceccarelli, L., Prosodia y métrica del latín clásico, ed. Universidad de Sevilla, Sevilla 1999.

Diccionaris bilingües.

- Seva, A. (dir.), Diccionari llatí-català, Ed. Enciclopèdia Catalana.
- Gaffiot, F., Dictionnaire illustré latin-français, Ed. Hachette.
- Glare, P. G. W., Oxford Latin Dictionary, Clarendon Press.

Diccionaris / Manuals de literatura.

- Howatson, M. C., Diccionario de la literatura clásica, Ed. Alianza, Madrid 1991.
- Codoñer, C. (ed.), Historia de la Literatura Latina, Ed. Càtedra, Madrid, 1997.
- Bieler, L., Historia de la literatura romana, Ed. Gredos, Madrid, 1971.

Traduccions de Les metamorfosis d'Ovidi (selecció).

Al català:

- 3 vols. Traducció de Adela Mª Trepal i Anna Mª de Saavedra. Ed. Fundació Bernat Metge. Barcelona 1929.1932.
- Introducció, traducció i notes de Ferran Aguilera i Puentes. Ed. RBA-La Magrana. Barcelona, 2012.
- Traducció de Jordi Parramon i Blasco. Ed. Quaderns Crema. Barcelona, 1996.

Al castellà:

- 3 vols. Texto revisado y traducido por Antonio Ruiz de Elvira. Ed. CSIC. Madrid 1994-
- Edición y traducción de Consuelo Álvarez y Rosa Ma Iglesias. Ed. Càtedra. Madrid, 1995.
- Traducción, introducción y notas de José Carlos Fernández Corte y Josefa Cantó Llorca. Ed. Gredos. Madrid, 2008.